

Uzasadnienie

W związku z dyspozycją § 5 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27 maja 2014 roku, znak: WOPN-PK.0211.1.2014.BG wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 roku w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074-118/24442/14/JJ wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Zgodnie z art. 28 ust. 3, ust. 4 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zwanej dalej ustawą OOS), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił społeczeństwu, w tym zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych.

Informację o zamiarze przystąpienia do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem z dnia 12.08.2015 r., znak PK.6320.18.2015.BG, poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 12 sierpnia 2015 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 14 sierpnia 2015 r. do 17 września 2015 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – NASZ DZIENNIK, opublikowane w dniu 17 sierpnia 2015 r.

Uwagi Ministra Środowiska, o których jest mowa powyżej, dotyczyły następujących kwestii:

- 1) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniu 2.5 zobowiązano zarządców jeziora i użytkowników rybackich do likwidacji nielegalnych pomostów. Należy wskazać, że przedstawione działania wykraczają poza ustawowo określony zakres kompetencji wymienionych organów. Obowiązki i uprawnienia PINB zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409), w szczególności w jej art. 83 ust. 1. Zgodnie z tym przepisem PINB m.in. wykonuje funkcje inspekcyjno-kontrolne, w tym wydaje decyzje o nakazie rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części lub nakazujące właścicielowi lub zarządcy rozbiórkę obiektu i uporządkowanie terenu w określonych przypadkach. Z kolei starosta w myśl ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane jest organem pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych, do którego kompetencji należy m.in. wydawanie pozwoleń na budowę. Należy podkreślić, że starosta oraz PINB nie dokonują samodzielnie usunięcia samowoli budowlanych, w tym nielegalnych pomostów. W związku z powyższym, w odniesieniu do obszarów Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien podjąć odpowiednie działania w celu zainicjowania czynności zmierzających do

ewentualnego usunięcia samowoli budowlanych, po ustaleniu ich konkretnej lokalizacji. W celu usunięcia samowoli budowlanych dany organ powinien skierować wniosek do PINB albo organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego (w przypadku pomostów), zawiadamiając o występowaniu konkretnych nielegalnych obiektów, co w konsekwencji doprowadzi do wszczęcia postępowania w sprawie ich usunięcia. Warto dodać, że w przypadku zlokalizowania samowoli budowlanej i skierowania odpowiedniego wniosku do PINB albo organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego, właściciel określonej samowoli budowlanej, w ustawowo określonych przypadkach ma możliwość jej legalizacji. Dlatego nakazywanie w planie zadań ochronnym usunięcie samowoli budowlanych lub ograniczenie możliwości jej legalizacji prowadzi do bezprawnej modyfikacji przepisów ustawowych w tym zakresie.

Sposób uwzględnienia uwagi: w pierwotnym brzmieniu działania, PIMB nie był wskazany jako podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie, toteż zgłoszona uwaga jest nieadekwatna do stanu faktycznego. Treść pierwotnego działania została jednak usunięta, a kwestie likwidacji nielegalnych pomostów uwzględnione w działaniu o treści: „Kierowanie wniosków do odpowiednich organów o wszczęcie postępowań w sprawach eliminacji nielegalnych obiektów budowlanych (w tym pomostów nad jeziorem), kontroli gospodarki ściekowej w zlewni jeziora, kontroli przestrzegania zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do wód jeziora w odległości mniejsze niż 1,5 m od linii brzegu”. Jako podmiot odpowiedzialny za działanie, wskazany został Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- 2) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działania ochronne polegające na zapewnieniu nielokowania wszelkich nowych obiektów, w tym sezonowych pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, nieprzybliżania linii zabudowy do linii brzegowej nie bliżej niż 100 m (działanie 4.1), wyznaczenia oraz przejęcia przez gminę miejsc ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych przy południowym brzegu jeziora (działanie 4.3). Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Dlatego też ustanawianie działań ochronnych ingerujących w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.

Sposób uwzględnienia uwagi: po rozpatrzeniu wszystkich uwag, jakie wpłynęły w trakcie konsultacji, kwestionowane działanie zostało nieco zmodyfikowane, jednak zasadnicza treść merytoryczna została zachowana z uwagi na fakt, że zaplanowane w przedmiotowym działaniu środki ochronne są niezbędne w tym obszarze dla utrzymania niepogorszonego stanu ochrony jednego z najbardziej wrażliwych siedlisk przyrodniczych, jakim jest siedlisko 3110. Jak wynika z art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, podstawowym celem sporządzania i ustanawiania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Aby umożliwić realizację tego celu (wynikającego również z przepisów Dyrektywy Siedliskowej), ustawodawca przewidział możliwość określania w planie zadań ochronnych, rozmaitych działań ochronnych wskazując ich przykłady w art. 28 ust. 10 pkt 4. Użycie w tym punkcie przez ustawodawcę zwrotu „w szczególności” oznacza, że ustawodawca nie wyklucza możliwości planowania działań innych niż te, które zawierają się w po-

jęciach „ochrona czynna”, „monitoring stanu przedmiotów ochrony”, „monitoring realizacji celów...”, „uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony” i „uzupełnienie stanu wiedzy o uwarunkowaniach ochrony przedmiotów ochrony”. Zagospodarowywanie przestrzeni należy do czynników najsilniej, i na ogół nieodwracalnie ingerujących w środowisko przyrodnicze, a co gorsze – najczęściej wiąże się z równoległym występowaniem innych czynników negatywnie oddziałujących na siedliska przyrodnicze. Uwarunkowania prawne wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu dopuszczają możliwość zmiany sposobu użytkowania gruntów (w tym na cele budowlane) zarówno poprzez dokumenty o charakterze planistycznym (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego poprzedzony opracowaniem i uchwaleniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), jak i w drodze decyzji administracyjnej (decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu inwestycji celu publicznego). Tym samym niewystarczające jest ujęcie środków ochronnych tylko w załączniku 6 PZO, ponieważ pozostaną one tylko wskazaniem do zmiany istniejących studiów i planów miejscowych, ale nie będą miały żadnej mocy, dopóki takie zmiany nie zostaną wprowadzone. Zapisy w załączniku 6 nie będą mieć też żadnej mocy względem decyzji o warunkach zabudowy. Sugerowane wykreślenie wskazanego działania znacznie pogorszyłoby reżim ochronny obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, co byłoby niezgodne z ustawową dyspozycją zawartą w art. 28 ust. 5, niedopuszczającą do zmiany planu zadań ochronnych „na niekorzyść przedmiotów ochrony”. Po dokonanej modyfikacji, kwestionowane działanie otrzymało następującą treść:

5. Dostosowanie gospodarki przestrzennej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska poprzez:

- 5.1. *Zapewnienie nie lokowania wszelkich nowych obiektów kubaturowych oraz pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, t.j. w odległości do 100 m od linii brzegowej jeziora (w granicach obszaru Natura 2000). Ustalenie nie dotyczy zorganizowania ogólnodostępnego, nie podlegającego dalszym podziałom terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino) i wyposażenia tego miejsca w podstawowe urządzenia sanitarne.*
- 5.2. *Uporządkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego poprzez zorganizowanie formalnoprawne i faktyczne ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego, nie podlegającego dalszym podziałom, przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino).*

Dodać należy, że próba usunięcia kwestionowanego działania spotkała się z ostrym protestem samorządu lokalnego (Burmistrza Gminy i 122 mieszkańców miejscowości: Śmiadowo, Śmiadowo Kolonia oraz Krągi) oraz pozarządowej organizacji ekologicznej (Klub Przyrodników), którzy aktywnie angażowali się w opracowywanie planu zadań ochronnych, znają wartość i rangę chronionego obiektu oraz są świadomi zagrożeń, które mogą uniemożliwić osiągnięcie wyznaczonych celów ochrony.

- 3) W załączniku nr 5 do zarządzenia nałożono na Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Szczecinie następujące obowiązki: ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do jeziora poprzez wykonanie serii 4 badań wód spływających do jeziora z terenów zmeliorowanych (działanie nr 1.1), kompleksowej oceny stanu ekologicznego wód jeziora, monitoringu elementów jakości stanu ekologicznego jeziora Śmiadowo (działanie 8, obecnie nr 7), prowadzenia działań edukacyjnych lokalnej społeczności (działanie nr 9, obecnie nr 8). Należy wskazać, że działalność Inspekcji Ochrony Środowiska jest regulowana ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686, z późn. zm.), ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.) oraz aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ww. ustaw. Wszelkie uregulowania w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nakładające na wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska obowiązki niewynikające z ww. przepisów nie mają podstawy prawnej. W związku z powyższym ww. organy nie mogą być wskazywane jako podmioty odpowiedzialne za ww. zadania, polegające m.in. na edukacji lokalnej społeczności, monitoring stanu

ochrony przedmiotów ochrony lub wody w celu realizacji zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ochrony czynnej.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie”, kwestionowane wpisy dotyczące Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Obecnie, jako podmiot odpowiedzialny wpisany został Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- 4) W załączniku nr 5 nałożono na właścicieli działek, placówki naukowe, organizacje pozarządowe następujące obowiązki: uwzględniania buforowej roli lasów w otoczeniu jeziora Śmiadowo, nieprowadzenia cięć rębnych, nieusuwania martwego drewna, nieingerowania w stosunki wodne, zakwalifikowania lasów strefy brzegowej jeziora do tzw. „ostoji różnorodności biologicznej” (działanie nr 3), zapewnienia nielokowania wszelkich nowych obiektów w strefie wrażliwej masy jeziora (działanie nr 4.1), kontroli realizacji działań ochronnych (działanie nr 5), waloryzacji parametrów stanu oraz wskaźników specyficznej struktury i funkcji siedliska przyrodniczego 3110 (działanie nr 6). W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikająca z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli i użytkowników gruntów, innych użytkowników lasów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki naukowe i organizację pozarządowe, spółki z o.o., będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki rybackiej lub leśnej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto kwestionowane zapisy. Obecnie, jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania nr 3, obok Nadleśniczego Nadleśnictwa Czarnobór (w zakresie lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, zarządzanych przez Nadleśnictwo Czarnobór, wpisany został Burmistrz Gminy Borne Sulinowo i Starosta Szczecinecki (w zakresie pozostałych lasów, zadrzewień i użytków zielonych). W dotychczasowym działaniu nr 4.1 (obecnie 5.1), jako podmiot odpowiedzialny zostali wskazani: RDOŚ w Szczecinie, Burmistrz Bornego Sulinowa i Starosta Szczecinecki w zakresie swoich właściwości, a za realizację działań nr 5 i 6 (obecnie 6 i 7) odpowiedzialny jest jedynie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- 5) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne polegające na wybudowaniu kanalizacji ściekowej obejmującej dotychczas nieskanalizowaną część miejscowości Śmiadowo i obowiązkowe podłączenie do niej wszystkich zabudowań generujących ścieki, bieżącej kontroli

gospodarki wodno-ściekowej w poszczególnych obiektach budowlanych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie i terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Sposób uwzględnienia uwagi: wszystkie kwestionowane działania (nr: 4.4 i 4.5) zostały usunięte z załącznika nr 5. Ich merytoryczne znaczenie, tj. przeciwdziałanie określonym zagrożeniom, będzie zapewnione dzięki ustaleniom zawartym w załączniku nr 6 oraz obecnemu działaniu nr 4 o treści: *„Kierowanie wniosków do odpowiednich organów o wszczęcie postępowań w sprawach: eliminacji nielegalnych obiektów budowlanych (w tym pomostów nad jeziorem), kontroli gospodarki ściekowej w zlewni jeziora, kontroli przestrzegania zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do wód jeziora w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu”*.

- 6) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne polegające na wyłączeniu wód jeziora Śmiadowo z gospodarczego użytkowania rybackiego (działanie nr 2). Przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Warto dodać, że zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody możliwe jest dostosowanie działalności rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w sposób i na zasadach określonych w tym przepisie. Jednak wyłączenia określonego jeziora z użytkowania rybackiego nie można uznać za ustanowienie ww. ograniczenia, ale za zakaz, ponieważ niweczy istotę działalności rybackiej, a nie prowadzi do jej modyfikacji. Należy podkreślić, że w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, które są objęte ochroną gatunkową, zgodnie z art. 52 ust. 1 w zw. z art. 48 i 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są ustanowione na mocy rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska określone zakazy, w tym dotyczące umyślnego płoszenia i niepokojenia. Dlatego, gdy dla danego przedmiotu ochrony określone zakazy wynikają z ww. przepisów, nie powinno się ich powtarzać w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: nazwa działania nr 2 została zmieniona na *„Modyfikacja gospodarki rybackiej”*, bowiem przewidziany zakres tego działania polega w istocie na modyfikacji gospodarki a nie jej całkowitym wykluczeniu. Po rozpatrzeniu wszystkich uwag, jakie wpłynęły w trakcie konsultacji, zmieniono także treść całego działania na następującą:

2. Modyfikacja gospodarki rybackiej.

2.1. Do czasu opracowania ekspertyzy, o której mowa w działaniu nr 8 i wdrożenia jej wyników, dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska przyrodniczego 3110 jeziora lobe-

liowe poprzez:

- 1) użytkowanie rybackie bez zarybiania i dokarmiania;
- 2) prowadzenie połowów przy użyciu urządzeń stawnych, metodami przyżyciowymi, poza zasięgiem płycizn porośniętych roślinnością lobeliową, określonych na załączniku graficznym nr 5a; stosowane metody połowów powinny zapewniać spełnienie warunków określonych w punkcie 5;
- 3) amatorski połów ryb bez zanęcania;
- 4) usuwanie gatunków obcych siedliskowo; do czasu wykonania działania nr 8, za gatunki te uważa się ryby karpowate i sandacza;
- 5) ochrona gatunków ryb drapieżnych poprzez niezwłoczne wypuszczanie z powrotem do jeziora złowionych szczupaków o rozmiarach do 50 cm długości i przekraczających 75 cm długości, a w przypadku okonia – wypuszczanie osobników o długości przekraczającej 25 cm.

Jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie tych działań wskazano: Starostę Szczecineckiego, który wykonuje prawa właścicielskie Skarbu Państwa w odniesieniu do wód stojących Jeziora Śmiadowo. Wskazany przez Ministra Środowiska art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody nie ma zastosowania w analizowanym przypadku, albowiem artykuł ten dotyczy właścicieli lub posiadaczy gruntów innych niż grunty Skarbu Państwa. W przypadku Jeziora Śmiadowo stanowiącego własność Skarbu Państwa i nie wchodzącego w skład parku narodowego lub rezerwatu przyrody, zastosowanie znajduje jedynie art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym możliwe jest ograniczanie działalności rybackiej (a także gospodarczej, rolnej, leśnej i łowieckiej) jeżeli oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. W toku prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, udowodniono, że dotychczasowa działalność rybacka należy do czynników najsilniej wpływających negatywnie na siedlisko 3110 i kontynuowanie jej w dotychczasowym zakresie mogłoby doprowadzić do dalszego pogorszenia stanu siedliska, czy wręcz do jego eliminacji. Spostrzeżenia te są zbieżne z charakterystyką najpoważniejszych zagrożeń dla jezior lobeliowych zawartą w Poradniku ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wody słodkie i torfowiska. Tom 2, rozdz. Jeziora lobeliowe (Marek Kraska 2004): „*Ekosystemy jezior lobeliowych stanowią unikatowe systemy biologiczne, często skrajnie ubogie, które ze względu na wysoką wrażliwość na wszelkie antropopresje, nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego. Czynione w tym kierunku próby powodują degradację tych jezior*”. Tym samym, konieczne jest zaplanowanie takich działań, które pozwolą ten negatywny wpływ wyeliminować.

- 7) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne polegające na przekazywaniu staroście przez użytkownika rybackiego dokumentacji za rok 2013, 2014, 2015, dotyczącej prowadzonej gospodarki rybackiej, czasu, miejsca i techniki połowu ryb oraz rejestru wędkowania, zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471, z późn. zm.) (działanie nr 2.1). Przedstawione działanie stanowi powtórzenie unormowań z art. 4a ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, stanowiących, że uprawniony do rybactwa jest obowiązany dokumentować działania związane z prowadzoną gospodarką rybacką i udostępniać te dane w celach badawczych podmiotom wykonującym zadania powierzone przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa. Należy wskazać, że w planie zadań ochronnych, który jest aktem prawa miejscowego, nie powtarza się, ani też nie modyfikuje, obowiązków wynikających z przepisów innych aktów prawnych. W związku z powyższym ww. działanie ochronne należy uznać za zbędne.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowane działanie zostało usunięte z załącznika.

- 8) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne polegające na przejęciu przez Gminę Borne Sulinowo terenu przy południowym brzegu jeziora i przeznaczenie go na

ogólnodostępny teren rekreacyjny, wyposażenie go w podstawowe urządzenia sanitarne, bieżące usuwanie z tego obszaru nieczystości (działanie nr 4.3). Przedstawionych zadań nie można uznać za działania ochronne, które prowadzą do ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Przeniesienie prawa własności określonego terenu i jego wyposażenie wpływa wyłącznie na warunki realizacji jego funkcji, które mogą być wykonywane wyłącznie w granicach przeznaczenia danego obszaru, wynikającego z dokumentów planistycznych, w tym z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dlatego dla ochrony przedmiotów ochrony prowadzonej w odniesieniu do obszarów Natura 2000 nie ma znaczenia, kto jest właścicielem określonego terenu, w tym o funkcji rekreacyjnej. Ponadto, przy prowadzeniu działalności rekreacyjnej obowiązki sanitarne i dotyczące usuwania nieczystości wynikają z przepisów ustawowych, dlatego nie powinno się ich powtarzać w planach zadań ochronnych, które są aktami prawa miejscowego.

Sposób uwzględnienia uwagi: po rozpatrzeniu wszystkich uwag, jakie wpłynęły w trakcie konsultacji, kwestionowane działanie zostało zmodyfikowane, jednak z zachowaniem zasadniczej treści merytorycznej. Wynika to w głównej mierze z potrzeb „skanalizowania” ruchu turystycznego i rekreacyjnego w otoczeniu siedliska 3110. Dotychczas nad Jeziorem Śmiadowo było kilka „dzikich” kąpielisk, a więc istotnie negatywne oddziaływanie tej presji na siedlisko dotyczyło kilku różnych punktów w strefie brzegowej jeziora. W 2013 r. podczas prac nad tworzeniem PZO, autorzy planu przekonali społeczność lokalną do potrzeb wzmożonej ochrony tak niezwykle obiektu, jakim jest Jezioro Śmiadowo. Wypracowano wówczas, przy niezwykle aktywnym udziale Zespołu Lokalnej Współpracy model postępowania, który powinien zagwarantować ochronę siedliska. Istotnym elementem tego modelu miało być wyznaczenie i przejęcie przez Gminę ogólnodostępnego, terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora, na działce nr 75/1. Koncepcja ta została zaakceptowana przez wszystkie zainteresowane podmioty, co znalazło swoje odzwierciedlenie w obecnie obowiązujących ustaleniach PZO. Pełną akceptację i poparcie wykazały również władze Gminy Borne Sulinowo, które podjęły już pierwsze kroki zmierzające do wdrożenia działania. Z punktu widzenia ochrony siedliska przyrodniczego 3110 i tym samym całego obszaru Natura 2000, zaplanowane w przedmiotowym działaniu środki ochronne są niezbędne dla utrzymania niepogorszonego stanu ochrony tego jednego z najbardziej wrażliwych siedlisk przyrodniczych. Jak wynika z art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, podstawowym celem sporządzania i ustanawiania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Aby umożliwić realizację tego celu (wynikającego również z przepisów Dyrektywy Siedliskowej), ustawodawca przewidział możliwość określania w planie zadań ochronnych, rozmaitych działań ochronnych wskazując ich przykłady w art. 28 ust. 10 pkt 4. Użycie w tym punkcie przez ustawodawcę zwrotu „w szczególności” oznacza, że ustawodawca nie wyklucza możliwości planowania działań innych niż te, które zawierają się w pojęciach „ochrona czynna”, „monitoring stanu przedmiotów ochrony”, „monitoring realizacji celów...”, „uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony” i „uzupełnienie stanu wiedzy o uwarunkowaniach ochrony przedmiotów ochrony”. Zagospodarowywanie przestrzeni należy do czynników najsilniej, i na ogół nieodwracalnie ingerujących w środowisko przyrodnicze, a co gorsze – najczęściej wiąże się z równoległym występowaniem innych czynników negatywnie oddziałujących na siedliska przyrodnicze. Uwarunkowania prawne wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu dopuszczają możliwość zmiany sposobu użytkowania gruntów (w tym na cele budowlane) zarówno poprzez dokumenty o charakterze planistycznym (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego poprzedzony opracowaniem i uchwaleniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), jak i w drodze decyzji administracyjnej (decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu inwestycji celu publicznego). Tym samym niewystarczające jest ujęcie środków ochronnych tylko w załączniku 6 PZO, ponieważ pozostaną one tylko wskazaniem do zmiany istniejących studiów i planów miejscowych, ale nie będą miały żadnej mocy, dopóki takie zmiany nie zostaną wprowadzone. Zapisy w załączniku 6 nie będą mieć też żadnej mocy względem decyzji o warunkach zabudowy. Sugerowane

wykreślenie wskazanego działania znacznie pogorszyłoby reżim ochronny obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, co byłoby niezgodne z ustawową dyspozycją zawartą w art. 28 ust. 5, niedopuszczającą do zmiany planu zadań ochronnych „na niekorzyść przedmiotów ochrony”. Po dokonanej modyfikacji, kwestionowana część działania otrzymała następującą treść:

5. Dostosowanie gospodarki przestrzennej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska poprzez:

5.1. (...)

5.2. Uporządkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego poprzez zorganizowanie formalnoprawne i faktyczne ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego, nie podlegającego dalszym działaniom, przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino).

Dodać należy, że próba usunięcia kwestionowanego działania spotkała się z ostrym protestem samorządu lokalnego (Burmistrza Gminy i 122 mieszkańców miejscowości: Śmiadowo, Śmiadowo Kolonia oraz Krągi) oraz pozarządowej organizacji ekologicznej (Klub Przyrodników), którzy aktywnie angażowali się w opracowywanie planu zadań ochronnych, znają wartość i rangę chronionego obiektu oraz są świadomi zagrożeń, jakie mogą uniemożliwić osiągnięcie wyznaczonych celów ochrony.

- 9) W załączniku nr 6 do zarządzenia ustanowiono wskazanie do zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borne Sulinowo polegające na poprzedzeniu realizacji każdego nowego przedsięwzięcia, mogącego negatywnie oddziaływać na siedlisko przyrodnicze 3110 w obrębie zlewni jeziora, obowiązkową procedurą oceny oddziaływania na obszar Natura 2000. Należy wskazać, że wprowadzenie przedstawionych wskazań do zmian do dokumentów planistycznych prowadziłoby do powtórzenia lub modyfikacji przepisów ustawowych w aktach prawnych, w szczególności do bezprawnej modyfikacji procedury ocen oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Warto dodać, że procedura ocen oddziaływania na obszar Natura 2000 została normatywnie określona w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Dlatego nie powinno się bezpodstawnie w nią ingerować poprzez m.in. wyznaczanie a priori inwestycji, dla których wymagane będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: z załącznika nr 6 usunięto kwestionowane ustalenie.

- 10) W § 8 zarządzenia wskazano, iż akt wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ono z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Sposób uwzględnienia uwagi: w aktualnie procedowanym projekcie zarządzenia nie podano już miejsca ogłoszenia aktu.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, wprowadzono następujące zmiany:

- 1) W działaniu nr 3 dodano „i zadrzewień”, co zapewnia ochronę także przyjeziornym zadrzewieniom. Po uwzględnieniu wszystkich uwag jakie wpłynęły na etapie konsultacji z Zespołem Lokalnej Współpracy, ostateczna treść działania nr 3 brzmi następująco:

„3. Dostosowanie gospodarki leśnej i zadrzewieniowej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska:

Utrzymanie siedliska 3110 poprzez zapewnienie buforującej funkcji lasów i zadrzewień otaczających jezioro, a w szczególności:

- 1) utrzymywanie w niepogorszonym stanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jeziora (lasy, zadrzewienia, trwałe użytki zielone);*
 - 2) ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne;*
 - 3) utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych w lasach i zadrzewieniach;*
 - 4) zakwalifikowanie lasów strefy brzegowej jeziora do tzw. "ostoi różnorodności biologicznej" wyznaczanych w RDLP w Szczecinku, pozostawianych bez użytkowania gospodarczego".*
- 2) W załączniku nr 5a wprowadzono zmiany wynikające ze zmian numeracji działań ochronnych.

Przygotowany wstępny projekt zarządzenia zmieniającego został przesłany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, która po zapoznaniu się z projektem zgłosiła następujące uwagi (pismo z dnia 19.02.2016 r., znak: DZP-WP.600.11.2015.HS.2):

- 1) W załączniku nr 5 w ramach działania ochronnego nr 2.1 zaproponowano wprowadzenie zapisów odnoszących się do obwodu rybackiego oraz operatu sporządzanego dla tego obwodu. Zgodnie z informacjami znajdującymi się w posiadaniu tut. Organu przedmiotowe jezioro nie jest położone w granicach jakiegokolwiek obwodu rybackiego. Zgodnie bowiem z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, obwody rybackie ustanawia się wyłącznie na śródlądowych wodach płynących, a przedmiotowe jezioro do takich nie należy. Skutkiem powyższego omawiany zbiornik wodny nie figuruje pośród wód włączonych do obwodów rybackich na podstawie rozporządzeń Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu (właściwego dla zlewni Warty, na obszarze której położone jest jezioro Śmiadowo). Stan taki powoduje z kolei brak możliwości sporządzenia operatu rybackiego dla przedmiotowego jeziora, zgodnie bowiem z art.6a ustawy o rybactwie śródlądowym, operat rybacki sporządza się wyłącznie dla obwodu rybackiego. Tym samym nie ma również podstaw do tego, aby pośród podmiotów odpowiedzialnych za realizację działania 2.1 wskazywać podmioty sporządzające i opiniujące operaty rybackie. Niemniej, w przypadku zamiaru zastosowania zapisów działania 2.1 wymienionych w podpunktach 1) i 2) w innej niż zaproponowana formie, za niezbędne należy uznać doprecyzowanie określeń: (...) *dokonywanie połowów na płyciznach* oraz (...) *ochrona dużych osobników ryb drapieżnych*. Określenia takie, jak: *płycizny* oraz *duże osobniki ryb* są terminami niejednoznacznymi i, z uwagi na możliwe nieporozumienia w implementacji przepisów pzo, powinny zostać one zastąpione np. poprzez wskazanie na załączniku mapowym stref wyłączonych z połowów, bądź ustalenie dodatkowych wymiarów ochronnych poszczególnych gatunków ryb. Doprecyzowania wymaga również zakres określenia *ochrona ryb* – czy należy rozumieć je jako obowiązek ich uwalniania w przypadku złowienia, stwarzania korzystnych warunków bytowania, czy też jako inne uwarunkowania. Należy ponadto wskazać, że rozwiązania przyjęte w ramach ww. działania ochronnego najprawdopodobniej nie pozwolą na osiągnięcie jednego z głównych założeń, jakim jest redukcja zasobów ryb w jeziorze. W przypadku nadmiernie rozwiniętej populacji ryb karpiowatych, połów amatorski (z wykluczeniem zanęcania) może okazać się niewystarczający do jej zredukowania. Podobnie użycie rybackich narzędzi stawnych, z wyklucze-

niem ich zastosowania *na płyciznach* (nie jest jasne czy jako płycizny nie zostanie zakwalifikowana cała strefa litoralu) będzie miało wątpliwą skuteczność. Należy zatem rozważyć wprowadzenie innych działań o większej skuteczności, takich jak np. incydentalne wykorzystanie narzędzi ciągniemych (poza płacami siedliska i tylko w przypadku stwierdzenia nadmiernie rozwiniętej populacji ryb karpiowatych), a także wprowadzanie ryb gatunków drapieżnych (szczupak i okoń, a z wyłączeniem sandacza).

Sposób uwzględnienia uwagi: wprowadzono poprawki zgodnie z powyższymi wskazaniem. Szersze uzasadnienie dla wprowadzonych w tym działaniu zmian zawarte jest w powyżej, w części dotyczącej rozpatrzenia uwag Ministra Środowiska.

- 2) Sugeruję ponadto, zmianę zapisów wskazujących obszary wdrażania działań od nr 1 do nr 1.5, wśród których wymieniono obecnie działki ewidencji gruntów położone poza granicami obszaru Natura 2000 – m.in. dz. ew. nr 4/6 obr. Dąbrowica oraz 94/2 i 386 obr. Śmiadowo. W szczególności niezrozumiałe jest planowanie działań ochronnych, dotyczących zmiany parametrów technicznych i sposobu odwodnienia drogi publicznej, położonej poza granicami obszaru. Działania ochronne powinny być zlokalizowane w granicach obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmodyfikowano wskazanie obszaru wdrażania poprzez ograniczenie się tylko do podania współrzędnych punktu badawczego w granicach obszaru Natura 2000. Zmodyfikowano także treść samych działań, nadając im następujące brzmienie:

1.1. Wykonanie serii 4 badań wód spływających rowem melioracyjnym do jeziora z wyżej położonych terenów zmeliorowanych. Badania powinny być wykonane po jednym w każdej porze roku.

1.2. W przypadku potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi spływu zanieczyszczeń - opracowanie i wdrożenie programu wyeliminowania zagrożenia dla siedliska 3110.

- 3) Działanie nr 3.1 wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie jakie czynności składają się na uwzględnienie buforowej roli lasów i zadrzewień w otoczeniu jeziora Śmiadowo.

Sposób uwzględnienia uwagi: zgodnie ze wskazaniem zmodyfikowano treść działania w następujący sposób:

Utrzymanie siedliska 3110 poprzez zapewnienie buforującej funkcji lasów i zadrzewień otaczających jezioro, a w szczególności:

1) utrzymywanie w nie pogorszonym stanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jeziora (lasy, zadrzewienia, trwałe użytki zielone);

2) ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne);

3) utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych w lasach i zadrzewieniach;

4) zakwalifikowanie lasów strefy brzegowej jeziora do tzw. "ostoi różnorodności biologicznej" wyznaczanych w RDLP w Szczecinku, pozostawianych bez użytkowania gospodarczego.

- 4) W załączniku nr 2 wprowadzającym mapę lokalizacji działań ochronnych umieszczono kategorię terenu określoną jako *teren rekreacyjny* (działanie 4.3.), co jest niespójne z treścią załącznika wskazującego działania ochronne (działanie 4.3 zostało usunięte). Proszę o skorygowanie powyższej niezgodności.

Sposób uwzględnienia uwagi: załącznik graficzny został dostosowany do obecnie obowiązującej treści projektu zarządzenia.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie kontynuował zapewnienie zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, możliwości udziału w pracach związanych z opracowaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych, poprzez powiadomienie tych podmiotów o możliwości zgłaszania uwag oraz wniosków do przygotowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO (zawiadomienie z dnia 19 maja 2016 r., znak: WOPN-ON.6320.4.2016.RCH, WOPN-ON.6320.5.2016.RCH, WOPN-ON.6320.10.2016.RCH).

W wyniku tego etapu procedury zgłoszono 16 uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Cyt.: w załączniku 2 na mapie działań nie zaznaczono powierzchni wyłączonej z połowów.	Uwagę uwzględniono, wskazane niedopatrzenie zostało usunięte poprzez wymianę załącznika graficznego na właściwy.
2	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Brak uwag.	Nie dotyczy.
3	Pan Zbigniew Krzemiński – mieszkaniec Śmiadowa	Zarzut wykreślenia ustaleń wypracowanych w trakcie prac ZLW dotyczących terenu ogólnodostępnego dla mieszkańców Śmiadowa na działce nr 75/1 obrębu Ciemino (działanie 4.3).	Po wnikliwej analizie uwarunkowań prawnych przywrócono treść działania w nieco zmodyfikowanej formie: <u>5. Dostosowanie gospodarki przestrzennej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska poprzez:</u> 5.1. Zapewnienie nie lokowania wszelkich nowych obiektów kubaturowych oraz pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, t.j. w odległości do 100m od linii brzegowej jeziora (w granicach obszaru Natura 2000). Ewentualna lokalizacja nowej zabudowy w odległości nie mniejszej niż 100 m od linii brzegowej jeziora. Ustalenie nie dotyczy zorganizowania ogólnodostępnego, nie podlegającego dalszym podziałom terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino) i wyposażenia tego miejsca w podstawowe urządzenia sanitarne. 5.2. Uporządkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego poprzez zorganizowanie formalnoprawne i faktyczne ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego, nie podlegającego dalszym podziałom, przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino).
4	Pan Zbigniew Krzemiński – mieszkaniec Śmiadowa	Zarzut wykreślenia ustaleń wypracowanych w trakcie prac ZLW dotyczących spływów ścieków z drogi DK 20 (działanie 1.4).	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jest świadom zagrożeń wynikających z tytułu funkcjonowania drogi krajowej DK 20, jednak droga ta znajduje się w całości poza obszarem Natura 2000. Ponieważ działania ochronne mogą być planowane tylko w odniesieniu do gruntów znajdujących się w

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			obszarze Natura 2000, konieczne było zmodyfikowanie treści działania. Założeniem obecnego brzmienia działania nr 1.3 jest również wyeliminowanie zagrożeń związanych z funkcjonowaniem drogi krajowej: „ <i>Opracowanie i wdrożenie programu ograniczenia spływu zanieczyszczeń z drogi krajowej nr 20 do wód jeziora</i> ”.
5	Pan Zbigniew Krzemiński – mieszkaniec Śmiadowa	Wskazanie, iż roślinność lobeliowa występuje także poza płyciznami.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest świadom faktu, że roślinność lobeliowa występuje także poza płyciznami, jednak to właśnie na płyciznach jest ona najbardziej narażona na mechaniczne niszczenie podczas przemieszczania się łodzi rybackich i dokonywania połowów. Działanie w obecnym brzmieniu powinno to zagrożenie w istotnym stopniu ograniczyć.
6	Burmistrz Bornego Sulinowa	Prośba o uwzględnienie w projekcie zarządzenia zapisów: <i>wyznaczenie miejsca na teren rekreacyjny dla mieszkańców Śmiadowa (przy południowym brzegu jeziora na wydzielone specjalnie w tym celu działce ewidencyjnej nr 75/1 obręb Ciemino), wyposażonego w urządzenia sanitarne gwarantujące bezpieczeństwo ekologiczne dla jeziora. Działka nr 75/1 obręb Ciemino nie może podlegać podziałom.</i>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w punkcie 3.
7	Burmistrz Bornego Sulinowa	Prośba o uwzględnienie w projekcie zarządzenia zapisu: <i>zakaz wycinki drzew i krzewów z wyjątkiem drzew i krzewów, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia.</i>	Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, w zarządzeniu RDOŚ w sprawie planu zadań ochronnych nie powinno się umieszczać zakazów. Forma obecnej, niżej podanej propozycji brzmienia działania powinna jednak pozwolić na osiągnięcie tego samego celu: <u>3. Dostosowanie gospodarki leśnej i zadrzewieniowej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska:</u> <i>Utrzymanie siedliska 3110 poprzez zapewnienie buforującej funkcji lasów i zadrzewień otaczających jezioro, a w szczególności:</i> 1) <i>utrzymywanie w niepogorszonym stanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jeziora (lasy, zadrzewienia, trwałe użytki zielone);</i> 2) <i>ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne;</i> 3) <i>utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych w lasach i zadrzewieniach;</i> 4) <i>zakwalifikowanie lasów strefy brzegowej jeziora do tzw. "ostoi różnorodności biologicznej" wyznaczanych w RDLP w Szczecinku, pozostawianych bez użytkowania gospodarczego.</i>
8	Mieszkańcy wsi Śmiadowo, Śmiadowo Kolonia i	Wniosek o wprowadzenie zapisu o <i>zakazie parcelacji i rozdysponowania na rzecz osób prywatnych działki 75/1 i pozostawieniu jej jako obszar gminny,</i>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w punkcie 3.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Kragi – 148 podpisanych osób	<p>rekreacyjny tylko dla wspólnoty mieszkańców i turystów. Ze względu na cele ochronne siedliska przyrodniczego działka 75/1 nie może zostać podzielona i sprywatyzowana. Jezioro w Śmiadowie jest dobrem i pięknem natury dla nas wszystkich, które służy do rekreacji, wypoczynku i wyciszenia od drogi krajowej nr 20 o bardzo natężonym ruchu. Nadmieniamy, iż droga ta nie jest asfaltowa, tylko wyłożona kostką, co potęguje odczucie hałasu powstającego przez przejeżdżające auta, zwłaszcza ciężarowe. Z dóbr natury J. Śmiadowo korzystają mieszkańcy trzech miejscowości, a mianowicie: Kragi, Śmiadowo Kolonia i oczywiście Śmiadowo, a także właściciele działek rekreacyjnych wydzielonych z terenów rolnych obszaru Śmiadowa. Dlatego nie wyobrażamy sobie, że ten teren zostanie podzielony, a nam do użytku przypadnie część nienadająca się do wypoczynku (teren bagnisty i zarośnięty, bez dojścia do lustra wody). Niedopuszczalna jest zaistniała sytuacja – działka nr 75/1 przylegająca bezpośrednio do linii brzegowej jeziora, która zawiera miejsce kąpieli zainteresowanych, została podzielona pośród kilku prominentów i im wydzierżawiona.</p>	
9	Pan Robert Łyszcz	<p>Cyt.: Odnosząc się do zapisu wprowadzenie połowów przy użyciu sieci stawnych a nie zarybianie jeziora. Rolą dzierżawcy będzie jak największy zarobek na wydzierżawionym jeziorze. Będąc wędkarzem rozumiem, że wędkarze nie będą w stanie odłowić takiej ilości ryby karpiowej zagrażającej roślinności lobeliowej. Ale dając możliwość stawiania sieci stawnych typu wontony w dużym stopniu zmniejszamy populację ryby chronionej czyli drapieznika (szczupaka, okonia) ponieważ zostanie ona odławiana w dużej ilości i bez żadnej kontroli. Drapieznik wpadając w sieć stawną żyłkową o godz. 22 a dzierżawca ta rybę wyciągnie o godz. 6 rana ta ryba o której mowa szczupak do 50 cm i powyżej 75 cm, okoń powyżej 25 cm po wypuszczeniu ma niktę</p>	<p>Treść działania dotyczącego modyfikacji gospodarki rybackiej została po raz kolejny zmodyfikowana. Uwzględniono w niej słuszną uwagę odnoszącą się do możliwości przeżywania ryb drapieżnych o wymiarach ochronnych. Po modyfikacji, treść działania przybrała następującą postać:</p> <p><u>2. Modyfikacja gospodarki rybackiej.</u></p> <p>2.1. Do czasu opracowania ekspertyzy, o której mowa w działaniu nr 8 i wdrożenia jej wyników, dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska przyrodniczego 3110 jeziora lobeliowe poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) użytkowanie rybackie bez zarybiania i dokarmiania; 2) prowadzenie połowów przy użyciu urządzeń stawnych, metodami przyżyciowymi, poza zasięgiem płyczn porośniętych roślinnością lobeliową, określonych na załączniku graficznym nr 5a; stosowane metody połowów powinny zapewniać spełnienie warunków określonych w punkcie 5; 3) amatorski połów ryb bez zanęcania; 4) usuwanie gatunków obcych siedliskowo (do czasu wykonania działania nr 8, za gatunki te uważa się ryby karpioawe i sanda-

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>szanse przeżycia, jak już to powinno się wprowadzić połów ryb sieciami typu żaki gdzie drapieźnik do 50 cm i powyżej 75 cm i okon powyżej 25 cm po wypuszczeniu do jeziora będzie miał bardzo duże szanse przeżycia. Jeżeli dzierżawca będzie mógł łowić sieciami tego drapieźnika w dużej ilości to również powinien zarybiać to jezioro szczupakiem, ponieważ w przeciągu paru lat pozbędziemy się z tego jeziora dużej ilości tej ryby. Dla dzierżawcy będzie to czysty zysk nie zarybiając tylko odławiając, kto będzie przeprowadzał kontrole dzierżawcy jeśli chodzi o wymiary i okresy ochronne?</p>	<p>5) ochrona gatunków ryb drapieżnych poprzez niezwłoczne wypuszczanie z powrotem do jeziora złowionych szczupaków o rozmiarach do 50 cm długości i przekraczających 75 cm długości, a w przypadku okonia – wypuszczanie osobników o długości przekraczającej 25 cm.</p> <p>Należy podkreślić, że przedstawiona treść działania dotyczy tymczasowego sposobu gospodarowania w Jeziorze Śmiadowo. Docelowy sposób prowadzenia gospodarki w tym jeziorze zostanie określony dopiero po wykonaniu badań bonitacyjnych i oceny dotychczasowej gospodarki rybackiej.</p> <p>Kwestie prowadzenia kontroli gospodarki rybackiej uregulowane są przepisami ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 z późn. zm.). Do prowadzenia kontroli przestrzegania reguł gospodarczego wykorzystania zasobów i składników przyrody jest także upoważniony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (art. 123 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.).</p>
10	Pan Robert Łyszcz	<p>Cyt.: Jesteśmy zaniepokojeni zaistniałą sytuacją odnośnie działki 75/1 obręb Ciemino. Wykreślając zapis 4.3 i przenosząc go do zmian w Uchwale rady gminy rozumiem, że działania ochronne nie mogą ingerować w zagospodarowanie przestrzenne gminy. Osoby pracujące nad PZO i będące tutaj w terenie brały pod uwagę, że ta działka może zostać kiedyś podzielona i w przyszłości sprzedana dlatego ten zapis miał temu zapobiec. Dlatego jeżeli mówimy o ochronie roślinności lobeliowej nie wolno dopuścić jak to ma miejsce teraz że działka została wydzielona przez Starostwo Powiatowe w Szczecinku sześciu osobom. W przyszłości na każdej z tych działek powstanie pomost miejsce do kąpiel i cumowania łodzi. Dlatego to miejsce powinno być w szczególności chronione ponieważ jest najbardziej użytkowane przez mieszkańców i turystów i taki zapis powinien znaleźć się w PZO. Działka 75/1 powinna być jako ogólnodostępny teren rekreacyjny nie podlegająca prywatyzacji ani dalszym podziałom, zakaz budowy pomostów z wyłączeniem w miejscu wyznaczonym jako teren rekreacyjny. Jezioro Śmiadowo i działka 75/1 jest również obszarem chronionego krajobrazu pojezierza drawskie.</p>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w punkcie 3.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
11	Klub Przyrodników	<i>Cyt.: Dla ochrony Jeziora Śmiadowo konieczne jest rzeczywiste wprowadzenie ograniczeń zagospodarowania przestrzennego i gospodarki wodno-ściekowej, wskazanych w obecnym PZO. Jeżeli z przyczyn legislacyjnych, użycie ich w PZO w formie wiążącego działania ochronnego nie jest prawidłowe, to wnosimy, by wskazać konieczność sporządzenia i ustanowienia dla tego obszaru planu ochrony, w którym będzie już można określić „warunki osiągnięcia i utrzymania właściwego stanu przedmiotów ochrony”, odnoszące się m.in. do zagospodarowania przestrzennego i do gospodarki wodno-ściekowej. Niewystarczające jest ujęcie wskazań do zagospodarowania przestrzennego tylko w załączniku 6 PZO, ponieważ zapisy tam ujęte pozostaną tylko wskazaniem do zmian istniejących studiów i planów przestrzennych, nie popartymi żadnym obowiązkiem dokonania takich zmian. Zapisy umieszczone w zał. 6 nie będą miały żadnej mocy, dopóki ewentualne zmiany planów i studiów nie będą dokonywane. W szczególności, zapisy umieszczone w załączniku 6 nie będą miały żadnej mocy w stosunku do decyzji o warunkach zagospodarowania terenu.</i>	Sposób rozpatrzenia uwagi odnoszącej się do zagospodarowania przestrzennego - jak w punkcie 3. Przywrócenie działania ochronnego dotyczącego gospodarki wodno-ściekowej nie jest możliwe z uwagi na fakt, iż zabudowania miejscowości Śmiadowo, których te ograniczenia miałyby dotyczyć, znajdują się poza granicami obszaru Natura 2000. W tej sytuacji, wskazanie sposobu usunięcia zagrożeń zewnętrznych może nastąpić tylko poprzez umieszczenie odpowiednich zapisów w załączniku 6 do zarządzenia.
12	Klub Przyrodników	<i>Dot. gospodarki rybackiej – należy w ogóle rozważyć, czy to jezioro powinno być użytkowane rybacko, tj. treścią analizy przewidzianej w pkt 6 powinno być rozstrzygnięcie, czy w ogóle w tym jeziorze powinny być prowadzone zarybienia i odłowy ryb, a dopiero w dalszej kolejności ewentualne określenie miejsc wyłączonych z połowów, dopuszczalnej liczby wędkujących, dopuszczonych sposobów połowów, wymiarów ochronnych ryb drapieżnych i ewentualnego limitowania ich połowu.</i>	Zmodyfikowano treść działania nr 6 (obecnie nr 8) poprzez uzupełnienie o wskazane zagadnienia. Obecnie działanie to brzmi: 8. Wykonanie badań bonitacyjnych obejmujących określenie stanu ichtiocenozy jeziora, ze szczególnym uwzględnieniem składu gatunkowego i struktury wiekowej populacji poszczególnych gatunków ryb; przeprowadzenie szczegółowej analizy dotychczas prowadzonej gospodarki rybackiej i opracowanie wskazań ochronnych zapewniających skuteczną ochronę siedliska 3110. W przypadku, gdy wyniki przeprowadzonej oceny wskażą na możliwość dalszego użytkowania rybackiego, bez ryzyka pogorszenia stanu siedliska, opracowanie regulaminu połowu ryb w akwenie. Regulamin powinien określać: - miejsca wyłączone z połowu, - dopuszczone sposoby połowów, - dopuszczalną ilość wędkujących, - wymiary ochronne ryb ustalone dla gatunków drapieżnych i ewentualne limitowanie ich połowu.
13	Starosta Szczecinecki	<i>Cyt.: w zał. nr 5 działanie 2.1. zapis w brzmieniu „Uprawniony do rybactwa</i>	Po wnikliwym przeanalizowaniu wszystkich zgłoszonych uwag w kontekście obowiązujących przepisów prawnych, ustalono że

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>na podstawie porozumienia zawartego z RDOŚ w Szczecinie” zobowiązuje uprawnionego do rybactwa, do czasu opracowania i wdrożenia regulaminu, dostosowania gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedliska po podpisaniu stosownego porozumienia – jezioro Śmiadowo stanowi wodę stojącą, zatem prawa właścicielskie Skarbu Państwa wykonuje Starosta, stąd zgodnie z art. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym jest uprawnionym do rybactwa; jednocześnie na podstawie umowy może przekazać grunt pokryty wodą stojącą wybranemu podmiotowi – w związku z powyższym zachodzi pytanie w jakim celu i kto miałby podpisać stosowne porozumienie i czy porozumienie ma dotyczyć zadośćuczynienia za prowadzenie działań ochronnych, które wprowadzają ograniczenia w rybackim korzystaniu z jeziora? Ponadto, jak wynika z zapisów w przypadku nie podpisania porozumienia działania ochronne określone w pkt 2.1 nie będą obowiązywały.</p>	<p>faktycznie treść zapisu w pierwotnym brzmieniu, obligująca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie do zawarcia porozumienia była błędna.</p> <p>Jezioro Śmiadowo znajduje się w zasobach Skarbu Państwa a prawa właścicielskie wykonuje Starosta Szczecinecki, stąd nie mają zastosowania przepisy art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym:</p> <p>Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń.</p> <p>W tej sytuacji za realizację pierwszej części działania nr 2 odpowiedzialny jest z mocy prawa Starosta Szczecinecki jako władający gruntami Skarbu Państwa i zarazem uprawniony do rybactwa na stojących wodach jeziora Śmiadowo.</p> <p>Zmiana przedmiotowego zapisu oznacza również obligatoryjność działania nr 2, co jest niezbędne z punktu widzenia ochrony siedliska 3110 jeziora lobeliowe. Szersze uzasadnienie znajduje się na str. 5-6 i 18-19 niniejszego uzasadnienia.</p>
14	Starosta Szczecinecki	<p>W załączniku nr 5, działanie 3.2 w brzmieniu „zakaz cięć rębnych i usuwanie martwego drewna” – z uwagi na użyte określenia należy domniemywać, że zapis dotyczy wyłącznie terenów leśnych, w związku z czym należałoby doprecyzować go tak, aby wykluczyć domniemanie; ponadto w przypadku zadrzewień, winno się wskazać czy dopuszcza się usuwanie wywrotów i złomów oraz wybrane gatunki drzew o odpowiednim obwodzie, tj. takie na których usunięcie nie jest wymagane zezwolenie; jednocześnie zapisem w brzmieniu „z wyjątkiem wycinki drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia” wykluczono możliwość ze względu na zły stan czy zagrożenie sanitarne oraz np. porządkowanie terenu przeznaczonego w miejscowym planie na cele rekreacyjne – może należałoby jednak powyższe dopuścić? Jednocześnie organami odpowiedzialnymi za wydawanie zezwoleń na usu-</p>	<p>W celu wyeliminowania sugerowanych niejasności zmieniono treść działania nr 3 na następującą:</p> <p><u>3. Dostosowanie gospodarki leśnej i zadrzewieniowej w zlewni jeziora do wymogów ochrony siedliska:</u></p> <p><u>Utrzymanie siedliska 3110 poprzez zapewnienie buforującej funkcji lasów i zadrzewień otaczających jezioro, a w szczególności:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymywanie w niepogorszonym stanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jeziora (lasy, zadrzewienia, trwałe użytki zielone); 2) ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne; 3) utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych w lasach i zadrzewieniach; 4) zakwalifikowanie lasów strefy brzegowej jeziora do tzw. "ostoi różnorodności biologicznej" wyznaczanych w RDLP w Szczecinku, pozostawianych bez użytkowania gospodarczego. <p>Skuteczność buforującej roli lasów i zadrzewień jest tym większa, im większą naturalnością cechują się lasy i zadrzewienia nad wodami, stąd – w przypadku bardzo wrażliwych jezior lobeliowych zasadne jest pozostawienie stref pokrytych lasami, zadrze-</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		wanie drzew i krzewów są odpowiednio Burmistrz Bornego Sulinowa i Starosta Szczecinecki a nie Gmina Borne Sulinowo i Starostwo Powiatowe w Szczecinku.	wieniami i zakrzaczeniami do spontanicznego kształtowania się. Strefy buforowe powinny zapewniać możliwość pełnego obiegu materii, stąd dopuszczenie usuwania np. wywrotów i złomów byłoby istotnym ograniczeniem tej funkcji. Niezrozumiała jest część uwagi dotycząca złego stanu lub zagrożenia sanitarnego albowiem w naturalnie kształtujących się drzewostanach nadjeziornych, z reguły liściastych, problemy te nie występują. Skorygowano, zgodnie ze zgłoszoną uwagą wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za lasy, zadrzewienia i użytki zielone znajdujące się poza zasięgiem Lasów Państwowych.
15	Starosta Szczecinecki	W działaniu nr 4 należy doprecyzować zapis w brzmieniu „(...) kontroli przestrzegania zakazu grodzenia <u>strefy brzegowej</u> Jeziora Śmiadowo” – zgodnie z ustawą Prawo wodne należy zachować swobodne przejście w odległości 1,5 m od linii brzegowej, trudno znaleźć definicję „strefy brzegowej” co należy doprecyzować aby uniknąć w następstwie problemów interpretacyjnych.	Zgodnie ze zgłoszoną uwagą treść działania nr 4 zmieniono na następującą: <i>4. Kierowanie wniosków do odpowiednich organów o wszczęcie postępowań w sprawach: eliminacji nielegalnych obiektów budowlanych (w tym pomostów nad jeziorem), kontroli gospodarki ściekowej w zlewni jeziora, kontroli przestrzegania zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do wód jeziora w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu.</i>
16	Nadleśnictwo Czarnobór	Wniosek o zmianę zasięgu lasów i zadrzewień buforowych zgodnie z załączoną do wniosku mapą. Przy sporządzaniu Planu Urządzenia Lasu dla N. Czarnobór na lata 2015-2024 uwzględniono zapisy planu zadań ochronnych zawarte w zał. 5 pkt 3 Zarządzenia RDOŚ w Szczecinie z dnia 31.03.2014 r. Jako lasy buforowe wyłączono drzewostany położone w niskiej terasie jeziora i na skłonie misy jeziornej oraz zakwalifikowano je do tzw. „ostoi różnorodności biologicznej” pozostawionych bez użytkowania gospodarczego. Pozostałe drzewostany zlokalizowane w obszarze Natura 2000 Jezioro Śmiadowo na podstawie PUL zatwierdzonego przez Ministra Środowiska objęte są użytkowaniem gospodarczym, w tym użytkowaniem rębny (rębnie złożone) w oddz. 897 d, f, i oraz 899 a, 895 j. Czynności te nie przyczynią się do pogorszenia stanu obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół jeziora.	Uszczegółowiono wykaz wydzieleń wchodzących w skład lasów, które mają pełnić funkcję buforową na niskiej terasie jeziora i na skłonie misy jeziornej, przy czym – w stosunku do propozycji Nadleśnictwa dodano jeszcze wydzielenie 899d, które również zajmuje ten sam poziom terenu, co wydzielenie 899b i pozostałe z wnioskowanych.

W toku dalszych konsultacji, w dniu 13 września 2016 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska złożyła kolejne uwagi:

- 1) Uwaga do działania nr 1.1.: *Sugeruję doprecyzowanie poprzez wskazanie terminów (nie muszą to być terminy dzienne, lecz obejmować np. okresy tygodniowe). Obecnie nie wiadomo, czy chodzi o pory: astronomiczne, meteorologiczne, fenologiczne, czy klimatologiczne. W zależności od ujęcia 4 badania mogą okazać się liczbą zbyt małą, aby przeprowadzić je w każdej porze roku.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: zmodyfikowano treść działania w części dotyczącej terminu badań w następujący sposób: *Badania powinny być wykonane po jednym w: marcu, czerwcu, wrześniu i grudniu.*

- 2) Uwaga do działania nr 1.2: *Warunek jest nieprecyzyjny. Czy mówimy o konkretnych stężeniach, czy o spływie „czegokolwiek”?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: dookreślono, o jakie zanieczyszczenia chodzi, poprzez zmianę treści działania na następującą: *1.2. W przypadku potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi spływu zanieczyszczeń (związków biogenych i pestycydów) - opracowanie i wdrożenie programu wyeliminowania zagrożenia dla siedliska 3110.*

- 3) Uwaga do podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania nr 2: *Jeziro nie stanowi obwodu rybackiego, w związku z tym narzędzie, w postaci rozporządzenia w sprawie operatu rybackiego (umożliwiającego ingerencję w zasady prowadzenia gospodarki rybackiej, tak żeby była ona zgodna z wymogami siedliska) nie ma zastosowania. Jezioro nie leży również w granicach rezerwatu. Tym samym nie można narzucić zasad gospodarowania - zgodnie z ustawą o rybactwie śródlądowym, zarządca jeziora lub użytkownik rybacki jeziora niewłączonego obwodu rybackiego nie jest nawet zobowiązany do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej. Realizacja działań powinna zostać uzależniona od zawarcia stosowanego porozumienia z RDOŚ w Szczecinie.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: w zmianie treści przedmiotowego działania i podmiotu odpowiedzialnego za jego wykonanie uwzględniono fakt, że z uwagi na stojący charakter wód w Jeziorze Śmiadowo, jezioro to nie stanowi obwodu rybackiego i nie ma obowiązku opracowywania operatu rybackiego. Uwzględniono także wskazania wynikające z uwag GDOŚ złożonych w dniu 19.02.2016 r. Jak już wyjaśniono we wcześniejszych częściach niniejszego uzasadnienia, w myśl art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, ograniczanie działalności rybackiej (a także gospodarczej, rolnej, leśnej i łowieckiej) jest możliwe jeżeli oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Obszar Natura 2000 Jezioro Śmiadowo wyznaczono specjalnie w celu ochrony jeziora reprezentującego unikatowy typ siedliska przyrodniczego 3110 – jeziora lobeliowe. Siedlisko to jest jedynym przedmiotem ochrony w analizowanym obszarze. W toku prac nad planem zadań ochronnych udowodniono, że dotychczasowa działalność rybacka należy do czynników najsilniej wpływających negatywnie na siedlisko 3110 i kontynuowanie jej w dotychczasowym zakresie może doprowadzić do dalszego pogorszenia stanu siedliska, czy wręcz do jego eliminacji. Spostrzeżenia te są zbieżne z charakterystyką najpoważniejszych zagrożeń dla jezior lobeliowych zawartą w Poradniku ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wody słodkie i torfowiska. Tom 2, rozdz. Jeziora lobeliowe (Marek Kraska 2004): „Ekosystemy jezior lobeliowych stanowią unikatowe systemy biologiczne, często skrajnie ubogie, które ze względu na wysoką wrażliwość na wszelkie antropopresje, nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego. Czynnione w tym kierunku próby powodują degradację tych jezior”. Ponieważ za stan przedmiotów ochrony, w świetle prawa odpowiada przede wszystkim Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zobowiązany do planowania działań w sposób, który ma zapewnić rzeczywistą ochronę lub poprawę stanu ochrony siedliska, konieczne jest zaplanowanie takich działań, które pozwolą wyeliminować negatywny wpływ rybactwa na stan

przedmiotu ochrony. Jak już wykazano eliminacja ta polegać będzie na dostosowaniu prowadzonej obecnie działalności do wymogów ochrony siedliska. W analizowanym przypadku, w świetle art. 36 ust 3 ustawy o ochronie przyrody, nie jest możliwe zawarcie umowy z właścicielem lub posiadaczem obszaru, ponieważ cytowany przepis wyłącza spod takiej możliwości grunty Skarbu Państwa. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie podziela pogląd Starosty Szczecineckiego, który w swoim piśmie z dnia 6 czerwca 2016 r., podważył zasadność zawierania porozumienia, zwracając jednocześnie uwagę na fakt, iż w przypadku gdy podpisanie porozumienia nie dojdzie do skutku, działania określone w punkcie 2.1 nie będą obowiązywały. Mając na względzie, że zaplanowane działanie z zakresu gospodarki rybackiej, ma kluczowe znaczenie dla ochrony siedliska 3110 w obszarze Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, postanowiono utrzymać wskazanie Starosty Szczecineckiego jako podmiotu odpowiedzialnego za jego wykonanie. Odnosząc się do dygresji, iż zarządca jeziora lub użytkownik rybacki jeziora niewłączonego do obwodu rybackiego nie jest nawet zobowiązany do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, należy wskazać, że o konieczności prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej traktuje także art. 2a ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (*Ochronę i odbudowę zasobów ryb w wodach, z wyjątkiem gatunków ryb, które są objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, zapewnia się przez racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym podejmowanie działań służących utrzymaniu, odtworzeniu lub przywróceniu właściwego stanu tych zasobów i relacji przyrodniczych między poszczególnymi ich elementami, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju*).

- 4) Uwaga do działania nr 2.1. pkt 3): *Nie jest jasne co należy rozumieć pod tym pojęciem? Dokarmianie ryb stosuje się w obiektach akwakultury (np. stawach). Czy autor zapisu zna jakiegokolwiek metody amatorskiego połowu ryb, które polegają na ich dokarmianiu?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: z treści działania nr 2.1. pkt 3 usunięto fragment „dokarmiania i”, pozostawiając jedynie „zanęcanie”.

- 5) Uwaga do działania nr 2.1. pkt 4) odnosząca się do gatunków obcych siedliskowo: *Proszę o wskazanie tych gatunków, obecny zapis jest nieczytelny, wędkarze ani rybacy nie będą domyślać się sami.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: doprecyzowano wskazane działanie, które obecnie brzmi: „4) usuwanie gatunków obcych siedliskowo (do czasu wykonania działania nr 8, za gatunki te uważa się ryby karpowate i sandacza)”.

- 6) Uwaga do działania 3.2. dotyczącego ograniczenia cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne: *Jakie jest uzasadnienie dla takiego warunku? Dlaczego nie zezwala się na rębnie złożone, przebudowę i cięcia pielęgnacyjne?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: istotą zaplanowanego działania jest utrzymanie buforującej funkcji wąskiego pasma lasu i zadrzewień otaczających jezioro. Jak już napisano we wcześniejszej części uzasadnienia (przy uwadze nr 14, zgłoszonej przez Starostę Szczecineckiego), skuteczność buforującej roli lasów i zadrzewień jest tym większa, im większą naturalnością cechują się lasy i zadrzewienia nad wodami, stąd – w przypadku bardzo wrażliwych jezior lobeliowych zasadne jest pozostawienie stref pokrytych lasami, zadrzewieniami i zakrzaczaciami do spontanicznego kształtowania się. Strefy buforowe powinny zapewniać możliwość pełnego obiegu materii, stąd dopuszczenie cięć rębnych byłoby istotnym ograniczeniem tej funkcji. Cięcia pielęgnacyjne zostały uwzględnione w działaniu w ograniczonym zakresie, a ich celem jest wyeliminowanie zagrożeń jakie mogą ewentualnie stwarzać martwe lub obumierające drzewa. Ponadto, jak wynika z informacji Nadleśnictwa Czarnobór - przy

sporządzaniu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Czarnobór na lata 2015-2024 uwzględniono zapisy planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, zawarte w załączniku 5 Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. Jako lasy buforowe wyznaczono drzewostany położone w niskiej terasie jeziora i na skłonie misy jeziornej oraz zakwalifikowano je do tzw. „ostoi różnorodności biologicznej” pozostawionych bez użytkowania gospodarczego. Pozostałe drzewostany zlokalizowane w obszarze Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, na podstawie PUL zatwierdzonego przez Ministra Środowiska objęte są użytkowaniem gospodarczym, w tym użytkowaniem rębnym (rębnie złożone) w oddziałach 897d, f, i oraz 899a, 895j.

- 7) Uwaga do działania nr 3.4. dotyczącego ostoi różnorodności biologicznej: *Czy strefa jest tworzona na podstawie dokumentów wewnętrznych PGL LP? Jeżeli tak to wymuszanie jej utworzenia jest dyskusyjne.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.

- 8) Uwaga do działania nr 5.1 dotycząca określenia „w strefie wrażliwej misy jeziora”: *Określenie to jest nieprecyzyjne, proszę o wskazanie gdzie ulokowany jest omawiany teren. Ponadto zapis taki (cały pkt 5.1) ma charakter wskazania do zmian w aktach planistycznych, a nie działania ochronnego – w KAPM MŚ najprawdopodobniej wskaże to jako błąd.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: doprecyzowano wskazane określenie w następujący sposób: 5.1. Zapewnienie nie lokowania wszelkich nowych obiektów kubaturowych oraz pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, t.j. w odległości do 100 m od linii brzegowej jeziora (w granicach obszaru Natura 2000). Jak już wyżej wyjaśniono, zaplanowane w przedmiotowym działaniu środki ochronne są niezbędne w tym obszarze dla utrzymania niepogorszonego stanu ochrony jednego z najbardziej wrażliwych siedlisk przyrodniczych, jakim jest siedlisko 3110. Jak wynika z art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, podstawowym celem sporządzania i ustanawiania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych (...), dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Aby umożliwić realizację tego celu (wynikającego również z przepisów Dyrektywy Siedliskowej), ustawodawca przewidział możliwość określania w planie zadań ochronnych, rozmaitych działań ochronnych wskazując ich przykłady w art. 28 ust. 10 pkt 4. Użycie w tym punkcie przez ustawodawcę zwrotu „w szczególności” oznacza, że ustawodawca nie wyklucza możliwości planowania działań innych niż te, które zawierają się w pojęciach „ochrona czynna”, „monitoring stanu przedmiotów ochrony”, „monitoring realizacji celów...”, „uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony” i „uzupełnienie stanu wiedzy o uwarunkowaniach ochrony przedmiotów ochrony”. Zagospodarowywanie przestrzeni należy do czynników najsilniej, i na ogół nieodwracalnie ingerujących w środowisko przyrodnicze, a co gorsze – najczęściej wiąże się z równoległym występowaniem innych czynników negatywnie oddziałujących na siedliska przyrodnicze. Uwarunkowania prawne wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu dopuszczają możliwość zmiany sposobu użytkowania gruntów (w tym na cele budowlane) zarówno poprzez dokumenty o charakterze planistycznym (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego poprzedzony opracowaniem i uchwaleniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), jak i w drodze decyzji administracyjnej (decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu inwestycji celu publicznego). Tym samym niewystarczające jest ujęcie środków ochronnych tylko w załączniku 6 PZO, ponieważ pozostaną one tylko wskazaniem do zmiany istniejących studiów i planów miejscowych, ale nie będą miały żadnej mocy, dopóki takie zmiany nie zostaną wprowadzone. Zapisy w załączniku 6 nie będą mieć też żadnej mocy względem decyzji o warunkach zabudowy.

Sugerowane wykreślenie wskazanego działania znacznie pogorszyłoby reżim ochronny obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, co byłoby niezgodne z ustawową dyspozycją zawartą w art. 28 ust. 5, niedopuszczającą do zmiany planu zadań ochronnych „na niekorzyść przedmiotów ochrony”.

- 9) Uwaga do załącznika nr 3 zmieniającego załącznik nr 6 Zarządzenia w sprawie PZO, pkt 5, dot. określenia „jakichkolwiek nowych obiektów”: *Zapis taki uniemożliwi lokowanie jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym obiektów małej infrastruktury, a w zależności od interpretacji Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego także ogrodzeń.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: treść zapisu doprecyzowano w następujący sposób: 5) *nie lokowanie nowych obiektów kubaturowych, pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy Jeziora Śmiadowo, t.j. na wyspach i w odległości do 100 metrów od linii brzegowej jeziora (w obrębach ewidencyjnych Ciemino, Dąbrowica, Jeleń i Krągi). Ustalenie nie dotyczy ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego dla mieszkańców Śmiadowa (planowanego do urządzenia przy południowym brzegu jeziora na wydzielonej specjalnie w tym celu działce ewidencyjnej nr 75/1 obrębu Ciemino), nie podlegającego dalszym podziałom, wyposażonego w urządzenia sanitarne gwarantujące bezpieczeństwo ekologiczne dla jeziora, a także działek, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia wydane zostały decyzje o warunkach zabudowy.*

- 10) Uwaga do załącznika nr 3 zmieniającego załącznik nr 6 Zarządzenia w sprawie PZO, pkt 6, dot. określenia „w rejonie miejscowości Śmiadowo: *Proszę o doprecyzowanie – czy chodzi o obręb ewidencyjny Śmiadowo i wszystkie zadrzewienia zlokalizowane w jego granicach? Jeżeli tak to nie będzie można wyciąć żadnego zadrzewienia. Czy taki jest zamysł autora zapisów?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak już wyżej wyjaśniono celem wszystkich zapisów dotyczących lasów i zadrzewień otaczających jezioro jest utrzymanie ich buforującej funkcji, a funkcja ta jest najsprawniejsza, gdy strefy buforowe kształtują się w sposób spontaniczny. Lasy i zadrzewienia zajmują zaledwie około 30 ha gruntów, co przy niewielkiej powierzchni obszaru Natura 2000 (213,4 ha), stanowi około 14% całkowitej powierzchni obszaru. Treść kwestionowanego zapisu doprecyzowano w następujący sposób:

- 6) *utrzymywanie obecnie istniejącej trwałej zieleni wokół Jeziora Śmiadowo (lasy, trwałe użytki zielone, zadrzewienia) na działkach ewidencyjnych położonych w obrębach:*
- a) *Krągi - działki nr: 69, 70, 72/2, 73;*
 - b) *Dąbrowica - działki nr: 8, 8/1, 195/1 (oddz. 895k, l, m, n, o, p Nadl. Czarnobór);*
 - c) *Ciemino – działki nr: 75/1, 75/2, 196;*
 - d) *Jeleń – działka nr 199/1 (oddz. 899b, d Nadl. Czarnobór));*
- 7) *ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne;*
- 8) *utrzymanie dotychczasowych stosunków wodnych w lasach i zadrzewieniach;*
- 11) Uwaga do załącznika nr 3 zmieniającego załącznik nr 6 Zarządzenia w sprawie PZO, pkt 8 dot. ewentualnego zaplanowania budowy obwodnicy miejscowości Śmiadowo oddalonej od południowego brzegu Jeziora Śmiadowo w przypadku braku skuteczności działań ograniczających wpływ zanieczyszczeń z drogi krajowej nr 20: *Kto poniesie koszty?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: zarządcą drogi krajowej DK20 jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad i to na tym podmiocie spoczywa obowiązek rozwiązania problemu sływu ścieków do Jeziora Śmiadowo (odpowiednie zabezpieczenie, a w przypadku braku skuteczności – zaplanowanie

budowy obwodnicy). Od samego początku procedury opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad była informowana o każdym etapie i zapraszana do udziału w dyskusjach oraz do składania uwag. Koncepcje sposobu rozwiązania tego problemu, były więc znane temu podmiotowi już od 2013 r. i do tej pory GDDKiA nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń.

- 12) Uwaga do fragmentu tekstu omawiającego sposób rozpatrzenia uwagi Ministra Środowiska, określonego w poz. 6 Uzasadnienia („W przypadku tych ostatnich, w myśl art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, możliwe jest ograniczanie działalności rybackiej (a także gospodarczej, rolnej, leśnej i łowieckiej”): *Zapis nie odnosi się wyłącznie do gruntów Skarbu Państwa, lecz do wszystkich właścicieli i zarządców gruntów. Mając na uwadze fakt, że Starostwo jest jednostką samorządu terytorialnego i legitymuje się prawem do użytkowania jeziora sugeruję ponowne rozpatrzenie, czy nie zachodzi zasadność zawarcia porozumienia (nawet jeżeli nie wiązałoby się to z koniecznością rekompensaty).*

Sposób rozpatrzenia uwagi: w opiniowanej wersji uzasadnienia przytoczono art. 36 ust. 1 tylko w kontekście tej jednej analizowanej sprawy, co faktycznie nie oznacza, iż przepis ten dotyczy wyłącznie gruntów Skarbu Państwa. Obecnie, treść tego zapisu ponownie zmodyfikowano i w obecnej postaci nie powinien już on budzić wątpliwości: *Jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie tych działań wskazano: Starostę Szczecińskiego, który wykonuje prawa właścicielskie Skarbu Państwa w odniesieniu do wód stojących Jeziora Śmiadowo. Wskazany przez Ministra Środowiska art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody nie ma zastosowania w analizowanym przypadku, albowiem artykuł ten dotyczy właścicieli lub posiadaczy gruntów innych niż grunty Skarbu Państwa. W przypadku Jeziora Śmiadowo stanowiącego własność Skarbu Państwa i nie wchodzącego w skład parku narodowego lub rezerwatu przyrody, zastosowanie znajduje jedynie art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym możliwe jest ograniczanie działalności rybackiej (a także gospodarczej, rolnej, leśnej i łowieckiej) jeżeli oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. W toku prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, udowodniono, że dotychczasowa działalność rybacka należy do czynników najsilniej wpływających negatywnie na siedlisko 3110 i kontynuowanie jej w dotychczasowym zakresie mogłoby doprowadzić do dalszego pogorszenia stanu siedliska, czy wręcz do jego eliminacji. Spostrzeżenia te są zbieżne z charakterystyką najpoważniejszych zagrożeń dla jezior lobeliowych zawartą w Poradniku ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wody słodkie i torfowiska. Tom 2, rozdz. Jeziora lobeliowe (Marek Kraska 2004): „Ekosystemy jezior lobeliowych stanowią unikatowe systemy biologiczne, często skrajnie ubogie, które ze względu na wysoką wrażliwość na wszelkie antropopresje, nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego. Czynnione w tym kierunku próby powodują degradację tych jezior”. Tym samym, konieczne jest zaplanowanie takich działań, które pozwolą ten negatywny wpływ wyeliminować”. Sam fakt zawierania porozumienia został zakwestionowany przez zainteresowane Starostwo, które słusznie zauważyło, że w przypadku, gdyby nie doszło do zawarcia porozumienia, działanie nie byłoby realizowane, Tym samym stan siedliska ulegałby dalszemu pogorszeniu.*

- 13) Uwaga do Uzasadnienia w części, w której omówiono inne zmiany nie wynikające z uwag Ministra Środowiska („1) 1) W działaniu nr 3 dodano „i zadrzewień”, co zapewnia ochronę także przyjeziornym zadrzewieniom”): *Proszę o zacytowanie całego zmienianego przepisu.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: zgodnie z dyspozycją, we wskazanym miejscu uzasadnienia zacytowano treść całego przepisu.

14) Uwaga do Uzasadnienia, do części zdania wstępnego omawiającego uwagi zgłoszone przez GDOŚ („w ramach konsultacji wewnętrznych”): *Jaki jest cel umieszczenia tego zapisu? Dlaczego ta część (przesłana do RDOŚ w Szczecinie w I kwartale 2016 r.) umieszczona jest przed konsultacjami, które były prowadzone ponad pół roku wcześniej?*

Sposób rozpatrzenia uwagi: wykreślono fragment zdania „w ramach konsultacji wewnętrznych”. W niniejszym uzasadnieniu zachowano kolejność omawiania uwag, zgodnie z terminami ich wpływu, a więc:

- omówiono sposób rozpatrzenia uwag zgłoszonych przez Ministra Środowiska (pismem z dnia 15 lipca 2015 r.);
- omówiono dodatkowe wprowadzone zmiany;
- omówiono sposób rozpatrzenia uwag zgłoszonych przez GDOŚ pismem z dnia 19 lutego 2016 r.;
- poinformowano osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 o możliwości składania uwag do projektu zarządzenia (obwieszczenie z dnia 19 maja 2016 r.);
- omówiono sposoby rozpatrzenia uwag zgłoszonych przez podmioty, o których jest mowa powyżej;
- omówiono sposoby rozpatrzenia uwag zgłoszonych przez GDOŚ w dniu 13 września 2016 r.

W dalszej kolejności zostanie wszczęta procedura konsultacji społecznych (w oparciu o art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody i art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko), a następnie omówione zostaną uwagi, jakie wpłyną na tym etapie.

W celu zwiększenia czytelności uzasadnienia, przeniesiono fragment tekstu dotyczący ogłoszenia zamiaru przystąpienia do zmian PZO do drugiego akapitu uzasadnienia.

Po zakończeniu etapu opracowywania kolejnego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOŚ, obwieszczeniem z dnia 25 października 2016 r., znak: WOPN-ON.6320.10.2016.RCh, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOŚ. Treść obwieszczenia została podana do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 27 października 2016 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 25 października 2016 r. do 28 listopada 2016 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – KURIER SZCZECIŃSKI, opublikowane w dniu 27 października 2016 r.,
- rozesłanie pocztą tradycyjną oraz elektroniczną do wszystkich urzędów gmin i starostw, a także do innych podmiotów związanych z przedmiotowym obszarem Natura 2000.

Na etapie procedury konsultacji społecznych, wpłynęło 8 pism zawierających 14 uwag i wniosków ze strony następujących podmiotów:

1. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
2. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
3. Burmistrz Bornego Sulinowa.
4. Starosta Szczecinecki.
5. Ingrid i Richard Adamowski.
6. Ewa i Klemens Grzybowski.
7. Stowarzyszenie Śmiadowo.
8. ENEA Operator.

Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej:

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wystania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 07.11.2016 r.	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pomimo braku narzędzi do kształtowania takiej gospodarki w drodze operatu rybackiego (co było wyjaśniane w uwagach roboczych z dnia 9.09.2016r. do projektu zmiany pzo) pozostaje przy stanowisku, że wprowadzenie ograniczenia możliwe jest ze względu na treść art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.</p> <p>W opinii RDOŚ negatywne oddziaływanie gospodarki rybackiej zostało wykazane w trakcie sporządzania planu. Jeśli rzeczywiście uda się wprowadzić te ograniczenia, to ich wpływ na jezioro powinien być pozytywny - pytanie tylko, czy rzeczywiście można zastosować taki tryb?</p>	W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, zastosowanie wskazanego w projekcie zarządzenia trybu postępowania jest właściwe zarówno z prawnego, jak i z merytorycznego punktu widzenia. Wynika to w szczególności z treści art. 36 ust 1 i ust. 3 ustawy o ochronie przyrody. Obszerniejsze wyjaśnienia poruszonych w zgłoszonej uwadze kwestii, zawarte zostały we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia. Dodatkowo podkreślić jednak należy, że taki tryb postępowania jest zgodny także z wymaganiami art. 28 ust. 5 i art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 6.2 Dyrektywy Siedliskowej.
2	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad/	Wniosek o zmianę zał. nr 5 i zał. nr 6 w zakresie działań ochronnych scedowanych na GDDKiA. Aktualnie toczy się postępowanie w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn.: „Przebu-	Zdaniem RDOŚ, w chwili obecnej (tj. w okresie trwania postępowań administracyjnych zmierzających do wydania decyzji środowiskowej, z docelowym terminem realizacji przewidywanym na rok 2018) nie ma jeszcze podstaw do usuwania wska-

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wystania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	16.11.2016 r.	dowa drogi krajowej nr 20 w miejscowości Śmiadowo". Przedmiotowa inwestycja w swoim zakresie przewiduje budowę kanalizacji deszczowej w miejscowości Śmiadowo. Zakończenie realizacji planowanej inwestycji przewidziane jest na rok 2018. Biorąc pod uwagę, że budowa kanalizacji deszczowej ograniczy dopływ zanieczyszczeń do jeziora proponujemy dokonać korekt zarządzenia w odniesieniu do zaproponowanych w nim działań ochronnych.	zanych zapisów. Zidentyfikowane negatywne oddziaływania nadal mają miejsce, toteż zasadne jest utrzymanie w PZO działań, które mają doprowadzić do ich eliminacji, tym bardziej, że ocena skuteczności funkcjonowania kanalizacji deszczowej na drodze DK nr 20 i jej wpływu na chronione siedlisko, będzie możliwa dopiero po oddaniu inwestycji do użytku.
3	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad/ 16.11.2016 r.	GDDKiA informuje, że budowa obwodnicy miejscowości Śmiadowo nie jest inwestycją ujętą w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 z perspektywą do 2025 i jej realizacja nie będzie możliwa w najbliższej perspektywie czasowej. W związku z powyższym wnioskujemy o usunięcie pkt 10 w załączniku nr 6 do przedmiotowego zarządzenia	Punkt 10 w załączniku nr 6 dotyczy zaplanowania budowy obwodnicy oddalonej od południowego brzegu jeziora w przypadku braku skuteczności działań ograniczających spływ zanieczyszczeń z drogi krajowej nr 20 do jeziora. Ponieważ działania ograniczające spływ zanieczyszczeń nie zostały jeszcze zrealizowane, i nie ma możliwości dokonania oceny ich skuteczności, treść kwestionowanego zapisu nadal zostaje aktualna bez względu na to, czy przedmiotowa inwestycja została ujęta w Programie Budowy Dróg Krajowych czy nie.
4	Burmistrz Bornego Sulinowa/ 25.11.2016 r.	W działaniu nr 3 w podpunkcie 2, sugeruję zmienić treść działania w następujący sposób: „ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz drzew przegradzających ciągi komunikacyjne. Ustalenie nie dotyczy terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino), nie podlegającego dalszym podziałom oraz wyposażenia tego miejsca w podstawowe urządzenia sanitarne.”	Uwagę uwzględniono poprzez zmianę treści podpunktu 2 w działaniu nr 3 w następujący sposób: „ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia, drzew przegradzających ciągi komunikacyjne oraz drzew i krzewów kolidujących z urządzeniem ogólnodostępnego, nie podlegającego dalszym podziałom terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (na części działki nr 75/1 obrębu Ciemino)”. Odpowiednio zmieniono także treść punktu 6 w załączniku nr 6.
5	Burmistrz Bornego Sulinowa/ 25.11.2016 r.	W działaniu nr 5.1 sugeruję zmienić treść działania w następujący sposób: „Zapewnienie nie lokowania wszelkich nowych obiektów kubaturowych oraz pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, t.j. w odległości do 100 m od linii brzegowej jeziora (w granicach obszaru Natura 2000). Ustalenie nie dotyczy zorganizowania ogólnodostępnego terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino), nie podlegającego dalszym podziałom oraz wyposażenia tego miejsca w podstawowe urządzenia sanitarne.”	Zgodnie z sugestią zmieniono treść działania 5.1 w następujący sposób: „Zapewnienie nie lokowania wszelkich nowych obiektów kubaturowych oraz pól namiotowych i kempingów w strefie wrażliwej misy jeziora, t.j. w odległości do 100 m od linii brzegowej jeziora (w granicach obszaru Natura 2000). Ustalenie nie dotyczy zorganizowania ogólnodostępnego terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino), nie podlegającego dalszym podziałom oraz wyposażenia tego miejsca w podstawowe urządzenia sanitarne, gwarantujące bezpieczeństwo ekologiczne dla ekosystemu jeziora.”.
6	Starosta Szczeciński/	W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniu 3 należy dopuścić usuwanie drzew i krzewów	Uwaga została uwzględniona częściowo poprzez zmianę treści działania 3.2 w następujący sposób:

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wysłania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	25.11.2016 r.	również w przypadkach ich złego stanu zdrowotnego, tj. wystąpienia szkodników lub chorób; jednocześnie zapis ten w obecnym brzmieniu skutkować będzie odmową wydania stosownego zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów na podstawie ustawy o ochronie przyrody, niemożliwością usunięcia wywrotów i złomów oraz uporządkowania przedmiotowego obszaru, a tym samym odpowiedniego przygotowania i użytkowania działki nr 75/1 (lub jej części) jako terenu rekreacyjnego.	„ograniczenie cięć w lasach i zadrzewieniach do usuwania drzew stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia, drzew przegradzających ciągi komunikacyjne oraz drzew i krzewów kolidujących z urządzeniem ogólnodostępnego, nie podlegającego dalszym podziałom terenu rekreacyjnego przy południowym brzegu jeziora (na części działki nr 75/1 obrębu Ciemino)”. Nie wprowadzono dodatkowych odstępstw dotyczących drzew i krzewów w przypadkach „ich złego stanu zdrowotnego, tj. wystąpienia szkodników lub chorób”. Pojęcie „szkodnik” jest pojęciem względnym, a sam fakt wystąpienia na drzewie gatunków np. obgryzających liście lub uszkadzających drewno nie musi powodować konieczności usuwania drzew. Gatunki, uważane za „szkodniki”, z reguły są stałymi elementami ekosystemu leśnego i w umiarkowanych ilościach nie stanowią zagrożenia dla trwałości lasu lub zadrzewienia (liczebność ich populacji jest regulowana dzięki obecności innych składników ekosystemu uniemożliwiających nadmierny rozwój „szkodników”). Ta samoregulacja zachodząca w ekosystemie leśnym jest tym większa, im bardziej naturalny i zróżnicowany gatunkowo jest drzewostan. W analizowanym przypadku, nad jeziorem rośnie drzewostan mieszany, z dominacją gatunków liściastych, odpornych na gradacje tzw. „szkodników”. Drzewa obumierające, obumarłe, wywroty lub złomy będą mogły być usuwane na podstawie dotychczasowych odstępstw wymienionych w punkcie 2 działania nr 3.
7	Starosta Szczeciński/ 25.11.2016 r.	Zapisy projektu zawarte w załączniku nr 5 pkt 3 do przedmiotowego zarządzenia w zakresie lasów i zadrzewień buforowych nie są spójne z załącznikiem nr 5a – w tabeli w obszarze wdrażania wymieniono działkę nr ew. 75/1, natomiast na mapie nie oznaczono jej kolorem zielonym jako lasy i zadrzewienia buforowe.	Uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie stosownej poprawki na załączniku graficznym.
8	Starosta Szczeciński/ 25.11.2016 r.	Przeznaczenie całej powierzchni działki o nr ew. 75/1 o powierzchni 2,0438 ha na cele rekreacyjne może zaprzeczać celom ochrony siedliska 3110 – przygotowanie działki pod cele rekreacyjne wiązać się będzie z koniecznością usunięcia części drzew i krzewów czy np. „przebudową” zadrzewień, wobec powyższego należałoby rozważyć pozostawienie części działki wyłącznie jako właśnie „strefy buforowej”. Należy nadmienić, że zgodnie z rejestrem gruntów w obrębie działki 75/1 znajduje się,	Przewidziane w PZO wyznaczenie miejsca na ogólnodostępny teren rekreacyjny w granicach działki nr 75/1 nie jest tożsame z koniecznością drastycznego uszczuplenia zasobów drzew i krzewów na całej działce nr 75/1. Poza fragmentem, który obecnie nie jest pokryty zadrzewieniem (przewidzianym pod urządzenie otwartego miejsca wypoczynkowego), możliwe jest także (zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców), urządzenie ścieżki spacerowo-dydaktycznej wzdłuż jeziora. Rekreacja rozumiana w ten sposób pozwala na równoległe

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wysłania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		poza użytkami w postaci zadrzewień Lzr-RV i Lzr-PsV, również las (LS). Mając powyższe na uwadze budzi wątpliwość wprowadzenie zakazu podziału działki nr ew. 75/1, który nie ma wpływu na ochronę przedmiotowego siedliska – kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego zajmuje się Rada Gminy przez plany zagospodarowania przestrzennego (na co wskazują uwagi Ministra Środowiska).	wypełnianie przez lasy i zadrzewienia funkcji buforowej i nie powoduje konieczności drastycznych zmian w strukturze czy składzie gatunkowym w lasach i zadrzewieniach. Kwestie związane z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym zostały wyjaśnione na str. 2 niniejszego uzasadnienia (pkt 2).
9	Ingrid i Richard Adamowski/ 25.11.2016 r.	Uwaga do działania 5.2 – w naszej ocenie użycie takiego zapisu będzie skutkowało dowolnością interpretacyjną o dopuszczalnych sposobach zachowania i traktowania otoczenia jeziora przez potencjalnych użytkowników, a co za tym idzie brakiem właściwego traktowania terenu ogólnodostępnego. Kierując się 20-letnim doświadczeniem zamieszkiwania na obszarze przylegającym do terenów rekreacyjnych oznaczonych w załączniku 5a do zarządzenia RDOŚ uważamy, że obszar ten nie będzie właściwie wykorzystywany lecz notorycznie zaśmiecany i dewastowany. Nadmieniamy, że będąc członkami lokalnej społeczności wielokrotnie doświadczaliśmy braku zaangażowania i obojętności mieszkańców Śmiadowa na podejmowane inicjatywy, które miały służyć tejże społeczności (...). Przedstawione przykłady dowodzą, że lokalna społeczność nastawiona jest na przyjmowanie profitów w każdej formie lecz nie wykazuje zainteresowania i zaangażowania w realizacji przedsięwzięć, z którymi wiąże się konieczność wsparcia finansowego lub wkładu rzeczowego. Zawarte w styczniu 2016 r. umowy dzierżawy działek na przedłużeniu działek z tytułem własności stworzyły warunki do bezpośredniego reagowania na niewłaściwe zachowania i praktyki osób korzystających z dobrodziejstw dostępu do obszaru Natura 2000 – Jezioro Śmiadowo. Jako osoby fizyczne będące mieszkańcami wsi Śmiadowo oraz członkowie „Stowarzyszenia Śmiadowo” wnosimy o uwzględnienie w projektowanym zarządzeniu legitymizacji umów dzierżawy bowiem ma to bezpośrednie przełożenie w ochronie jeziora Śmiadowo szczególnie w jego najbardziej newralgicznej części. Wykonane pomiary w terenie jednoznacznie świadczą o tym, że granice dzierżawionych działek znajdują się w odległości od 8 do 10 m od linii brzegowej jeziora Śmiadowo co w pełni zabezpiecza warunki dla ogólnodostępnego, publiczne-	W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, uporządkowanie formalno-prawne działki nr 75/1 obr. Ciemino i przeznaczenie jej na ogólnodostępny teren rekreacyjny, będzie wypełnieniem wieloletnich zobowiązań władz samorządowych w stosunku do ogółu mieszkańców Śmiadowa i poprzez przejęcie tego terenu przez Gminę powinno przyczynić się do poprawy walorów środowiskowo-estetycznych w otoczeniu jeziora. Podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, organizowanych na etapie opracowywania PZO, zarówno mieszkańcy Śmiadowa, jak i władze Gminy Borne Sulinowo wykazywali duże zaangażowanie w konstruowaniu ustaleń dotyczących tego zagadnienia, co tym samym nie potwierdza Państwa stanowiska. Niezrozumiała jest uwaga o dowolności interpretacyjnej o dopuszczalnych sposobach zachowania i traktowania otoczenia jeziora przez potencjalnych użytkowników. Regulacje zawarte w PZO są doprecyzowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego tj. np. przepisów ustawy o ochronie przyrody, o odpadach czy o utrzymaniu czystości w gminie. Wnioskowana legitymizacja w PZO umów dzierżawy, zawartych w styczniu 2016 r. nie jest możliwa. Działka nr 75/1 obrębu Ciemino, zawierająca się w obrębie misy jeziornej, została wydzielona z działki jeziornej dopiero w 2013 roku, z inicjatywy Gminy Borne Sulinowo, z przeznaczeniem właśnie na cele ogólnodostępne. Obejmuje grunty znajdujące się pomiędzy ustaloną w 2013 r. linią brzegową a gruntami działek prywatnych dochodzących do krawędzi misy jeziornej. Dokumentacja znajdująca się w zasobach RDOŚ nie potwierdza przedstawionej informacji, jakoby granice dzierżawionych działek znajdowały się w odległości od 8 do 10 m od linii brzegowej jeziora Śmiadowo, gdyż północne granice dzierżawionych działek pokrywają się z wyznaczoną linią brzegową. Linią tej nie należy mylić z linią stanu wody w jeziorze, która jest zmienna z powodu zależności jej przebiegu od tymczasowego poziomu wody w jeziorze. Ostatnie trzy lata nale-

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wysłania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		go terenu rekreacyjnego.	żały do lat skrajnie suchych, co w przypadku pozbawionego stałych dopływów Jeziora Śmiadowo, mogło się objawić „cofnięciem się linii wody” i odsłonięciem szerszej strefy lądu na brzegu. Jest to jednak zjawisko tymczasowe i przy obfitszych opadach, strefa ta ponownie znajdzie się pod wodą, jako niedostępna dla mieszkańców.
10	Ewa i Klemens Grzybowscy/ 25.11.2016 r.	Za błąd uważamy wykreślenie pierwotnego zapisu z zarządzenia RDOŚ w Szczecinie z 31 marca 2014 r. dotyczącego ewentualnego zaplanowania w przyszłości budowy obwodnicy omijającej południowy brzeg Jeziora Śmiadowo ze względu na poważne zagrożenie dla siedliska przyrodniczego. Umieszczenie tego zapisu we wskazaniach do zmian w Uchwale Rady Miejskiej w Bornym Sulinowie (...) spowoduje, że zapis ten w rzeczywistości stanie się zapisem martwym.	Usunięcie działania nr 1.5 z pierwotnego zarządzenia w sprawie PZO nastąpiło na wniosek Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, słusznie wskazującej, iż działania ochronne w planie zadań ochronnych mogą być formułowane tylko w odniesieniu do gruntów znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000. Ponieważ droga krajowa nr 20 przebiega poza granicami obszaru Natura 2000 i ewentualna obwodnica ma być zaplanowana również poza granicami tego obszaru, jedynym rozwiązaniem było umieszczenie stosownych zapisów w załączniku nr 6. W związku z powyższym, w działaniach ochronnych (zał. 5), eliminację zagrożeń związanych z funkcjonowaniem drogi krajowej ograniczono do działania nr 1.3 o treści: „ <i>Opracowanie i wdrożenie programu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń z drogi krajowej nr 20 do wód jeziora</i> ”. Ponadto, należy wskazać, że wszelkie plany dotyczące budowy nowych dróg, czy zmiany przebiegu dróg istniejących powinny rozpoczynać się od dokumentów planistycznych, takich jak właśnie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
11	Ewa i Klemens Grzybowscy/ 25.11.2016 r.	Zapis ujęty pod pkt 5.2 pozostanie martwy podobnie jak pkt 4 ppkt 4.3. Poczynione dotychczas obserwacje strefy przybrzeżnej Jeziora Śmiadowo, a konkretnie obszaru wskazanego jako teren rekreacyjny dowodzi, że obszar ten będzie w przyszłości wykorzystywany na różne potrzeby z pominięciem rekreacji. Dotychczas nagminnie na wspomnianym obszarze organizowane były nieformalne biwaki, samowolne imprezy połączone z paleniem ognisk, których uczestnicy po spożyciu napojów najczęściej zabawiali się rzucaniem opróżnionych butelek po piwie i alkoholach wysokoprocentowych do jeziora lub wyznaczone cele umieszczane na skarpie. Skutkiem takiego postępowania jest zaśmiecanie brzegów jeziora i niepokojenie gniazdującego ptactwa. Ponadto coraz częściej okoliczna młodzież wykorzystując ukształtowanie terenu organizowała rajdy na motocyklach terenowych i quadach. Dopiero działania	Sposób rozpatrzenia uwag jak powyżej w punkcie 9.

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wysłania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>podjęte przez właścicieli działek przylegających do strefy nadbrzeżnej ograniczyło dotychczasowe ekscesy nad brzegiem jeziora. Podjęta decyzja o wydzierżawieniu części działki 75/1 w rzeczywistości doprowadziła do uporządkowania terenu nad jeziorem i ograniczenie nagminnych zachowań. Wyniesione doświadczenie z faktu wydzierżawienia części działki 75/1 osobom fizycznym z zachowaniem obszaru umożliwiającego dostęp do jeziora jednoznacznie wskazuje, że takie działania skutkuje rzeczywistą ochroną tego obszaru. Kierując się dobrze pojętą, rzeczywistą ochroną środowiska uważamy, że planowane działania ochronne powinny uwzględnić:</p> <p>1 – ewentualne zaplanowanie w przyszłości budowy obwodnicy omijającej południowy brzeg Jeziora Śmiadowo ze względu na poważne zagrożenie dla siedliska przyrodniczego;</p> <p>2 – uwzględnić i dopuszczać dzierżawę części działki 75/1.</p>	
12	Stowarzyszenie „Śmiadowo”	<p>Za niewłaściwe uważamy wykreślenie pierwotnego zapisu w działaniu 1.5 (<i>w przyszłości ew. zaplanowanie budowy obwodnicy omijającej południowy brzeg jeziora Śmiadowo ze względu na poważne zagrożenie dla siedliska przyrodniczego</i>). Można przyjąć, że projektowana wymiana nawierzchni drogi krajowej nr 20 spowoduje już i tak nagminne naruszanie przez użytkowników ograniczeń prędkości, co w konsekwencji skutkować będzie wzrostem wypadków drogowych i niebezpieczeństwem skażenia jeziora materiałami pędnymi, smarami, środkami chemicznymi i innymi. W pełni uzasadniony więc był zapis wskazujący na celowość budowy obwodnicy. Wskazanie potrzeby ujęcia zaplanowania budowy obwodnicy w Uchwale Rady Miejskiej w Bornym Sulnowie, faktycznie sprowadza się do zdjęcia odpowiedzialności z RDOS za wdrożenie tak ważnego przedsięwzięcia.</p>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak powyżej w punkcie 10.
13	Stowarzyszenie Śmiadowo	<p>Formułując zapis „<i>Uporządkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego poprzez zorganizowanie formalnoprawne i faktyczne ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego, nie podlegającego dalszym podziałom, przy południowym brzegu jeziora (działka 75/1 obr. Ciemino)</i>” nie uwzględnia się rzeczywistej roli funkcjonującego Stowarzyszenia „Śmiadowo”</p>	Sposób rozpatrzenia uwag jak powyżej w punkcie 9.

L.p.	Podmiot zgłaszający/data wysłania uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>oraz osób dzierżawiących działki w praktycznej działalności na rzecz ochrony środowiska obszaru Natura 2000 – Jezioro Śmiadowo. Nadmieniamy, że powołując Stowarzyszenie „Śmiadowo” kierowano się głównie potrzebą ochrony otoczenia jeziora wobec bezmyślnego dewastowania i notorycznego zaśmiecania strefy brzegowej jeziora. Należy zwrócić uwagę, że osoby dzierżawiące część działki 75/1 będąc członkami Stowarzyszenia „Śmiadowo” podejmowali wielokrotnie inicjatywy porządkowania i czyszczenia na własny koszt strefy brzegowej. Średnio w roku bieżącym każdy dzierżawca usunął ze strefy brzegowej od 200 do 270 kg odpadów szklanych, złomu metalowego i innych zanieczyszczeń, w tym: tworzyw sztucznych, puszek itd. Podejmowane działania porządkowe doprowadziły również do likwidacji w strefie brzegowej rajdów przy wykorzystaniu motocykli crossowych i quadów oraz zakładania dzikich obozowisk czy palenia ognisk (...). W związku z powyższym Stowarzyszenie Śmiadowo proponuje uwzględnienie w pkt 5.2 funkcjonowanie umów dzierżawy co ma bezpośrednie przełożenie w ochronie Jeziora Śmiadowo w jego newralgicznej części. Uwzględnienie proponowanego zapisu ma również uzasadnienie w tym, że wyznaczone geodezyjnie granice dzierżawionych działek znajdują się w odległości od 8 do 10m od linii brzegowej Jeziora Śmiadowo co wypełnia wymogi zapisu o utrzymaniu ogólnodostępnego, publicznego terenu rekreacyjnego.</p>	
14	Enea Operator/ 28.11.2016 r.	Brak uwag.	Brak potrzeby rozstrzygnięcia.

Projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 uzyskał pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody podczas posiedzenia w dniu 30 czerwca 2016 r.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem z dnia 30 stycznia 2017 r., znak: P-1.0522.6.2017.KD.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

Radosław Grzegorzczak